

Kuressaare 4. juuni riigigümnaasiumi teemalise kohtumise küsimused

	Küsimus	Vastus	
Viljar Aro - Saaremaa Ühisgümnaasium	1	millised on riigigümnaasiumi rahalised eelised peredele ja omavalitsustele?	Riigigümnaasiumi asukoha KOV vabaneb gümnaasiumi ülalpidamiskuludest. Kaugemad KOVid, ei pea enam arvlema ja transporti maksma. Riigigümnaasiumi õpilasele hüvitatakse kooli ja koju sõidukulud (üks edasi-tagasi sõit igal koolipäeval), kaugemal (koolitee pikkus kestab üle ühe tunni) elavatele õpilastele kompenseeritakse elamispinna (õpilaskodu, üürikorter ms) kulud 50 euro ulatuses kuus kuludokumendi alusel. Koolilõuna tasuta.
	2	kõik õpilaskoduga ja/või majutusega seonduv?	Õpilaskodusid eraldi rajama ei hakata. Koostöös kutseõppeasutustega ja majutusettevõtetega pakutakse õpilastele majutust kutsekoolide ühiselamutes või tesites majutuskohdades. Majutusega kaasnevad kulud hüvitatakse ministri poolt kehtestatud korra alusel (sh üürilepingu alusel).
	3	kuidas toimuvad üleminekuprotsessid e töötajatega lepingute muutmised, kas kellegi on eeliseid ...?	Riigigümnaasium asutatakse uue õppeasutusena, kõik juhtide ja õpetajate aemtikohad täidetakse avaliku konkursi kaudu.
	4	kui pikk on protsess ajaliselt ja millistest etappidest ta koosneb?	Otsusest - maja valmimiseni = sõltuvalt hoone asukohast (kas olemasolev hoone või uus hoone, kas kehtetstaud detailplaneeringuga alal või vaja uus detailplaneering) 2-3 aastat. Paralleelselt direktori tööle võtmine (vähemalt üks õppeaasta enne kooli käivitumist), kes värbab ülejäänud personali (õpetajad reeglina 6 kuud enne uut õppeaastat)
	5	mis võiks just Saaremaa oludes paremaks muutuda riigigümnaasiumi tekkega ja millised võiks probleemid olla?	Gümnaasiumiõpilasele kohandatud keskkond, KOV(ide) kasu, toetavad meetmed.

6	kui linn ja omavalitsused vabanevad teatud kohustustest, kas on siis surmkindel, et vabaneva raha kohta ei sünnita riik uusi seadusi OV tulubaasi kärpimiseks?	Poliitiliste suundade osas ametnikud kindlust anda ei saa.
7	kuidas nähakse HTM-st riigigümnaasiumi loomist Kuressaarde e kuhu just ja milliseid muutusi see tekitab maakonna koolivõrgus?	Askoht lepitakse koostöös KOViga kokku. Eeldatavasti jääks Saaremaale üks gümnaasium.
8	kui juba hulk aastaid on Saare maakond riigieksamite tulemustelt Tartu maakonna järgi teine ja eelmisel aastal lausa esimene, siis mida veel paremat toob riigigümnaasium?	Riigigümnaasium ei pruugi tuua kaasa õppekvaliteedi tõusu gümnaasiumiastmes, kindlasti ei tohi see ka langeda. Küll aga annab riigigümnaasium võimaluse KOVil panustada, suunata rohkem ressursse KOV põhikoolide sisulisse arengusse.
9	millised on esialgsed tagasisided riigigümnaasiume loonud OV-dest?	Süsteemselt tagasisidet kogutud ei ole. Riigigümnaasiumide õpilaste, õpetajate ja lastevanemate rahulolu on koolides läbiviidud rahulolu küsitluste põhjal kõrge.
10	kui valdavalt mitteriigigümnaasiumidega Eesti on PISA-s olnud tipus, siis millised on lootused (PISA-s mõõdetud põhikool on ju seni olnud enamasti seotud gümnaasiumi eeskujuga samas koolis)?	Efektiivsemad koolihooned ja suurem rahapanus põhikoolide arengusse eeldatavasti võimaldavad tagada põhikoolides õppekasvatuse kvaliteeti (sh ka nõrgemate ja tippude arendamisel) vastavalt ühiskonna ootustele ja vajadustele (olgu see siis kasvõi PISA).
11	tahaks kuulda mingeid väga kindlaid argumente; siiani on OV-d vajanud lihtsalt raha (kas koolide remontimiseks või ülalpidamiskulude oma kaelast ärasaamiseks); sisulistest argumentidest pole miskit kuulda olnud...	Põhikooli klassideta gümnaasium on sisuline argument - kooli omandivorm ehk pidaja ei mängi suurt rolli.

Kuressaare Gümnaasiumi AÜ	12	Kuidas ja mis põhimõtetest lähtuvalt komplekteeritakse riigigümnaasiumi õpetajaskond?	Valitakse avaliku konkursi teel. Õpetajad valib direktor. Õpetajad peaksid olema põhikooliklassideta gümnaasiumi usku ja Väga Head Õpetajad. Õpetajalt oodatakse vastutust iseenda arendamise eest. Ootused õpetajale on kirjas riigigümnaasiumide kvaliteedikokkuleppes, mis on aluseks ka personalivalikul.
	13	Kui suured (õpilaste arvult) on riigigümnaasiumi klassid? Kui suured on grupid keeleõppeks või valikainete jaoks, et vastavat valikaine kursust üldse avatakse?	Riigigümnaasiumides traditsioonilisi klasse ei ole, moodustuvad õpperühmad vastavalt õppesuundadele ja valikainetele. Õpperühmad võivad olla erineva suurusega. Üldjuhul järgitakse reeglit, et alla 12 õpilasega valikainekursust ei avata. Direktoril on eelarve võimalusi arvestades võimalus moodustada ka väiksemaid rühmi. Eelarvetsamisel lähtutakse samadest põhimõtetest kui KOV koolide puhul.
	14	Kas tööks andekatega on riigigümnaasiumis ette nähtud mingeid eriprogramme?	Kõigis riigigümnaasiumides on õppenõustaja ametikoht. Iga kool korraldab andekate õpilastega tegelemise ise - kõik koolid lähtuvad oma tegevuses riigigümnaasiumide kvaliteedikokkuleppes, mille kohaselt toetatakse IGA õpilase ja koolitöötaja individuaalset arengut. Iga kool loob oma õppe- ja karjäärinõustamise süsteemi.
	15	Kas riigigümnaasiumisse vastuvõtul võib õpilastele korraldada katseid? Kas riigigümnaasiumisse pääsemiseks piisab lihtsalt põhikooli lõputunnistusest või peab olema ka mingisugune hindeline tase?	Riigigümnaasiumisse võetakse vastu õpilasi nii kooliastmete hinnete kui sisseastumisvestluse alusel. Vestlusel hinnatakse õpilase motiveeritust õppida gümnaasiumis. Õppeedukus peaks olema vähemalt rahuldav. Nõo Realgümnaasiumis toimuvad sisseastumiskatsed.
	16	Millised on palgakorralduslikud põhimõtted riigigümnaasiumis?	Palgakorralduse raampõhimõtted on kinnitanud minister. Iga kool kehtestab oma palgakorralduse alused.
	17	Kuidas arvestatakse vastavalt praegu kehtivale seadusele õpetaja töökoormuse määramisel ka teisi olulisi tööloike lisaks vahetule tööle õpilastega – tundidele?	Kõik allpool nimetatud tööd arvestatakse üldtöötaja sisse, ületunde hüvitatakse vaba ajaga või lisatasuga.

18	- tundide ettevalmistamine	sõltuvalt aimest kuni 40-60% õppetundide arvust
19	- tööde parandamine	vajadusel lepatakse direktoriga kokku
20	- kooli arendustöös osalemine	1-2 tundi nädalas
21	- klassijuhatamine	keskmiselt 3 tundi nädalas
22	- koolisestest töögruppide juhtimine	1-2 tundi nädalas
23	- tunniväline töö andekatega	lepatakse eraldi kokku
24	- tunnivälised konsultatsioonid, järeleaitamine	üldjuhul kajastuvad tunniplaanis ja sisalduvad õpetaja üldtööajas
25	- enesetäiendamine ja koolitused	kokkulepe direktoriga, direktor korraldab meeskonna koolitused vaheaegadel
26	- jne.	
27	Milline on kontakttundide arv ühe õpetaja ametikoha kohta?	Arvestuslikult 21, tegelikkuses lepib direktor kokku, arvetsades eelarvelisi võimalusi. Üldjuhul alla 18 tunni on osaline koormus.
28	Kas palgakorralduses kasutatakse tööaja summeerimist?	Jah kasutatakse, kooliti erinev.
29	Millised on ületunnitöö kompenseerimise põhimõtted?	Üldjuhul hüvitatakse vaba ajaga, otsene asendamine tasustatakse lisatasuga.
30	Kas koolis rakendatakse õpetajatele erinevate palgatasemetega ametijärke? Kas nende rakendamise põhimõtted on selged ja ühetaolised kõigile õpetajatele?	Kooliti erinev. Suund on toetada õpetaja kutsestandardi tasemeid.(Näiteks Viljandi gümnaasiumi meeskond on otsustanud palgavahed säilitada.) Töötasustamise põhimõtted räägitakse õpetajaskonnaga läbi.
31	Millist rolli nähakse riigigümnaasiumis õppenõukogul?	Õppenõukogu roll on PGS-i kohane. Lisaks töötavad õpetajate koostöömeeskonnad ja arendusmeeskonnad.

	32	Millised on õpetajate enesetäiendamisevõimalused riigigümnaasiumis? Millises mahus saab konkreetse õpetaja koolituse sisu üle otsustada õpetaja ise, millises juhtkond?	Koolitusvõimalused kajastuvad eelarves samadel alustel, kui munitsipaalkoolidel. Küll aga on võimalik taotleda lisavahendeid näiteks seadusandluses ette nähtud kohtustuslike koolituste läbimiseks (esmaabi, tööhutus). Õpetajate koolitusvajadus selgitatakse eelkõige ainevaldkondlikes töögruppides ja arenguevestlustel. Koolitusprioriteetid on meeskonnale teada.
Saare Maavalitsus	35	Kuna Saare maakonnas puudub ühtne arusaam riigigümnaasiumi rollist, siis kas juba loodud riigigümnaasiumite piirkonnas korraldati eelnevalt ühise seisukoha kujunemiseks mõttekodasid, küsitlusi vms. Millised on head näited koolivõrgu korrastamisest millest saaksime õppida?	Igas piirkonnas, kuhu riigigümnaasium on loodud, on toimunud arutelud, nii enne KOV otsust kui pärast gümnaasiumi loomise protsessis. Aruteludele on kaastanud ka erinevate huvigruppide sh maavalitsuste esindajad. HTM on avatud ja toetab kohalike inimeste vajadusi aruetelu vormide ja kaasatuse osas.
	36	Praegu on ühe eelisenähtena välja toodud, et riigigümnaasiumis on hoopis teistsugune õppekeskkond, toimub ettevalmistus ülikooliks, suured valikud ja paljud suunad ning kvaliteet aina tõuseb. Kui ilmselgelt see kvaliteet on tõusnud, kas on olemas selle kohta mingid konkreetsed uuringud?	Ei ole lubanud kvaliteedi tõusu, eriti piirkondades, kus õppekvaliteet on vägagi hea. Oleme lubanud kõrget kvaliteeti. Kvaliteedi tõus saab olema neis piirkondades, kus täna õpilaste vähesuse tõttu ei ole võimalik pakkuda valikuvõimalustega gümnaasiumi sarnaselt suurlinnade gümnaasiumidega. Veel ei ole tehtud uuringuid, koolid sisehindavad end igal aastal ise ja koguvad andmeid. Sel aastal lõpetab Viljandis esimene seal õpinguid alustanud lenda, siiani olid üleminekuaja lenda. Jõgeval ja Haapsalus gümnaasiumides lõpetavad päris oma lenda järgmisel õppeaastal.

	37	Kui nüüd luuakse Kuressaarde uus gümnaasium, siis lõhutakse meie endiste koolide traditsioonid ning oma kindel nägu ja gümnaasiumitesse võib-olla hakatakse minema hoopis mandrile, kus on üldkultuuriliselt põnevam elu. Millised on garantiid, et uue kooli loomisega ning traditsioonide lõhkumisega ei kaasneks gümnaasiumiealiste õpilaste väljarännet?	Garantiid ei saagi anda, hea sisuga kool hoiab õpilased kinni. Populaarsed traditsioonid võetakse üle või jagatakse koolide vahel ära (Jõgeva näide), tekivad uued traditsioonid. Enamasti jäävad uut kooli tegema ja sisu looma samad head inimesed.
SÜG hoolekogu	38	Mis muutub paremaks õppetöös, õppevahendites, õpikeskkonnas riigigümnaasiumis?	Riigigümnaasiumi või mistahes kooli ümberkorraldamisega tehakse läbi nn uuenduskuur. Uuenduskuuri käigus valitakse uus töötajaskond, viiakse kooli õppekorraldus vastavusse koolitüübiga ja õpilaste eagrupiga. Õpikeskkonna loomisel lähtutakse õppekava eesmärkidest (sh ruumiplaanid, kaasaegne sisustus, nüüdisaegsed õppevahendid jms.), olulised on ka optimaalsed pidamiskulud, mis võimaldavad rohkem panustada sisu arendusse.
	39	Miks tahetakse kaotada valikuvõimalus Kuressaares/Saaremaal?	Ei taheta kaotada. Pakutakse võimalust teistsugusteks valikuteks sh koolisiseseelt.
	40	Milline seos jääb riigigümnaasiumil kohaliku omavalitsusega?	Riigigümnaasium on üks kool kohalikest koolivõrgust ja lähtub oma tegevuses piirkonna vajaduste ja ootustega. Koostöö teiste koolidega on oluline - riigigümnaasiumi kvaliteeti panustavad tugevad põhikoolid. Riigigümnaasiumi õpilased on ühtlasi ka KOV õpilased. Kohaliku omavalitsuse ja toetavate organisatsioonide esindajad osalevad hoolekogu töös.
	41	Milline on tagasiside momendil töötavatest riigigümnaasiumitest (õpilased, õpetajad, lapsevanemad)?	Koolid teevad igal aastal rahulolu küsitlusi - tagasiside on väga hea.

	42	Mis on osutunud levinumaks probleemiks riigigümnaasiumi käivitamisel/pidamisel?	Levinuim probleem (tegelikult pigem keerulisim teema) on strateegilise kommunikatsiooni kavandamine perioodil, mil kogukonnas on muutuste suhtes vastasseis. Probleemiks on osutunud kohaliku omavalitsuse suhtumine muutunud omandisuhetesse (meie/nemad-vastandus). Ülejäänud probleemid ei erine olulisel määral KOV-koolide probleemidest.
Toomas Takkis	43	Millised on riigigümnaasiumide/piirkonna põhikoolide taristusse investeerimise põhimõtted ja senine praktika?	Põhimõtted kirjas Eesti Elukestva Õppe strateegia koolivõrgu programmis ja rakenduskava lisas. Lisan eraldi. Gümnaasiumi toetuse andmise tingimused on kinnitatud, põhikoolide toetuse andmise tingimused kooskõlastamisel.
	44	Soovime saada ülevaadet seniste riigigümnaasiumide nõ edulugude kohta, kas ja kuidas on eri piirkondades paranenud võimaldatava hariduse kvaliteet?	Uuringuid ja analüüse ei ole teinud, esialgne tagasiside suheldes koolide ja KOVidega. Analüüs kavandamisel. Paranenud on füüsiline õpikeskkond ja maakondlikul tasemel on võimalus õppida nüüdisaegse õppekorraldusega ja valikutega gümnaasiumis sarnaselt suurlinnade koolidega. Igal aastal laieneb riigigümnaasiumisse sisseastujate areaal maakonnas.
	45	Kuidas ja kas on mõjutanud riigikoolide loomine nõ haridusrännet suurematesse keskustesse?	Vara veel öelda. Õppima asumine peale põhikooli teise maakonda on pisut vähenenud Viljandimaal, Läänemaal on see näitaja kahel viimasel õppeaastal jäänud samaks ja Jõgevamaal on väljaränne kasvanud. Samas on kõigis riigigümnaasiumidega maakomndades kasvanud samas maakonnas õpinguid jätkavate põhikooli lõpetajate osakaal.
	46	Milliseid kulusid on omavalitsused, kes on riigigümnaasiumid loonud, suutnud kokku hoida? Poleks paha tutvuda riigigümnaasiumide eelarvetega.	Gümnaasiumi pidamisega seotud kulud.

47	Oleks kena kuulata põhjendusi riigikoolide eelisfinantseerimise kohta, mis meie arvates on näide erinevate koolipidajate ebavõrdsest kohtlemisest riigi poolt ja mis muuhulgas süvendab hariduslikku kihistumist Eestis.	Eelisfinantseerimine on müüt. Õpetajate palga, õppevahendite, koolituse puhul lähtutakse samadest põhimõtetest, mis KOV koolidel. Kuna riigigümnaasiumi ülesanded hõlmavad tervet maakonda, siis on vältimatud transpordikulude hüvitamine, majutustoetus ja koolilõuna toetus. Eelisfinantseerimise mulje võib jätta see, et riigigümnaasiumid alustavad tegevust nüüdisajastatud hoonetes, uute õppevahendite ja õppekeskkonnaga ning paljude valikkursustega.
48	Mida tähendab võimalus gümnaasiumi pidamine halduslepinguga üle anda vallale või linnale või eraõiguslikule juriidilisele isikule?	Seadusandja on ette näinud võimaluse, et riigil on võimalik riigigümnaasiumi pidamine halduslepinguga omavalitsusele üle (tagasi) anda kattes selle ülesande täitmisega seotud kulud. HTM peab pidamise üleandmist võimalikuks pärast koolivõrgu korrastamist ja riigireformi läbiviimist.
49	Mida tähendab riigipoolne väljaütlemine võtta kokkuleppel kohaliku omavalitsusega üle täiskasvanute gümnaasiumide pidamine juhul, kui sellega kaasneb õppekvaliteedi tõus ja efektiivne ressursikasutus?	Mitmed omavalitsused on leidnud, et täiskasvanute gümnaasiumi õpilased väärivad sarnast õppekeskkonda ja õpetamise kvaliteeti kui statsionaarse õppega gümnaasiumides. Kui KOV leiab, et täiskasvanute gümnaasiumide üleandmisega paranevad oluliselt täiskasvanud õppijate õppetingimused ja ressursside riskasutmaiselt muutub efektiivsemaks kooli pidamine, siis kokkuleppel KOViga on riik valmis koolid üle võtma.
50	Kas ja kuidas näevad riigi esindajad eri tüüpi koolide koostööd piirkondades (peame silmas riigi poolt korda tehtud ja tühjenevaid ametikoole ning võimalikku ühist ressursikasutust)?	Mistahes tüüpi koolide koostöö on tervitet ja soovitet.
51	Kas on ruumi ja kui, siis milline on võimalus nn piirkondlikeks eksperimentideks?	Julgeteks algatusteks oleme valmis :-)